

TALOUSARVIOALOITE 254/2006 vp

Määrärahan osoittaminen luonnontuotteiden talteenoton ja käytön edistämiseen

Eduskunnalle

Pienimuotoinen elintarviketeollisuus jalostaa paikallisista luonnontuotteista elintarvikkeita. Omarahoituksen turvaaminen on alalla erittäin työlästä.

Marjaketjun on arvioitu työllistävän 2 000—2 200 henkilöä. Alalla toimii vajaa 400 yritystä, joista sesonkiaikaisia ensiostajia on lähes puolet. Marjoja pää- tai sivutoimisesti jatkojalostavina pienyrityksinä toimii lähes 200. Suomessa raaka-ainetta luonnossa kasvaa keskimääräisenä sato-vuotena noin 500 miljoonaa kiloa. Marjoja poimitaan kymmenesosa, eli noin 50 miljoonaa kiloa, josta noin kolmasosa poimitaan myyntiin. Metsäsieniä poimitaan vuodessa noin 6 miljoonaa kiloa, josta noin kuudesosa sienestetään myyntiin.

Luonnonmarjojen jalostuksen tuotantolaitokset sijaitsevat lähellä keruualueita eli lähinnä Itä- ja Pohjois-Suomessa. Väestökeskittymiin ja vientisatamiin sieltä on pitkä matka. Pitkästä kuljetusmatkasta johtuvat kustannukset nostavat tuotteiden hintaa. Luonnonmarjojen kotimaisuusaste Suomen teollisuudessa on noin 60 prosenttia, mutta poimijoiden ikääntyessä ja kilpailuaseman heiketessä vaarana on kotimaisuusasteen alentuminen. Paras kilpailukyky on puolukalla ja mustikalla, ja alhaisin karpalolla. Ulkomailta tuodut marjat ja EU-tuikiin perustuvat viljeltyt marjat heikentävät luonnonmarjojen kilpailuasemaa.

Kuluttajat ovat lisääntyvässä määrin kiinnostuneita kotimaisesta terveysvaikutteisesta ravinnosta. Näistä terveysvaikutuksista on nyt myös tutkimustuloksia. Tehokkaan keruun jatkuminen ja kasvaminen antavat mahdollisuuden jalostusasteen kehittämiseksi, jolla on työllisyyttä lisäävä vaikutus. Ala voi tarjota uusia toimeentulolähteitä myös maaseudun väestölle, joka usein joutuu muuttamaan kaupunkeihin työn vuoksi.

Luonnontuotteiden talteenoton ja käytön edistämiseen tulisi ohjata vuosittain 300 000 euroa maa- ja metsätalousministeriön maatalous- ja puutarhatuotteiden menekinedistämisvaroja ilman omarahoitusosuuksia. Tällä edistettäisiin terveellisten raaka-aineiden lisäkäyttöä ja kansanravitsemusta sekä pienten, syvällä maaseudulla sijaitsevien yritysten toimintaedellytyksiä. Rahoitus tulisi vastaavalla tavalla 100 %:n rahoituksena kuin Savoon myönnetty 300 000 euroa lähi- ja luomutuotteiden menekinedistämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 30.20.46 lisäyksenä 300 000 euroa luonnontuotteiden talteenoton ja käytön edistämiseen.

TAA 254/2006 vp — Tuomo Hänninen /kesk ym.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Tuomo Hänninen /kesk
Simo Rundgren /kesk
Eero Reijonen /kesk

Tatja Karvonen /kesk
Lauri Oinonen /kesk